

Bruselj, 24.7.2020
COM(2020) 606 final

ANNEXES 1 to 2

PRILOGI

k

**SPOROČILU KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Agenda in akcijski načrt EU za boj proti drogam za obdobje 2012–2025

Priloga 1

Akcijski načrt EU za boj proti drogam za obdobje 2021–2025

A) OKREPLJENA VARNOST – RAZBITJE TRGOV Z DROGAMI

Strateška prednostna naloga 1. Onemogočiti in razbiti večje organizirane kriminalne združbe, povezane z drogami, ki pomenijo visoko tveganje in delujejo v državah članicah EU, iz teh držav izvirajo ali se nanje usmerjajo, ter obravnavati povezave z drugimi varnostnimi grožnjami

Ukrepi	Zadevno prednostno področje	Časovni okvir	Odgovornost
Ukrep 1. Dodatno izboljšati: (i) cikel politike EU za boj proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in hudim oblikam mednarodnega kriminala (EMPACT) na podlagi njegove ocene za leto 2020 in ob upoštevanju ocene SOCTA ¹ za leto 2021; (ii) ugotovitve in priporočila iz letnih evropskih poročil EMCDDA ² o drogah ter poročila EMCDDA in Europol o trgih z drogami v EU ter (iii) glede na spoznanja, izhajajoča iz posledic pandemije COVID-19 za trge z drogami. Okrepiti usklajevanje in sodelovanje, da se dosežejo oprijemljivejši rezultati preiskav, med drugim prek platforme EMPACT, večja izmenjava informacij o domačih in mednarodnih organiziranih kriminalnih združbah, povezanih z drogami, ter večja uporaba mrežne aplikacije za varno izmenjavo informacij (SIENA).	1.1	2021–2025	Evropska komisija države članice Europol EMCDDA
Ukrep 2. Okrepiti izmenjavo informacij in analizo na področju povezav med kriminaliteto, povezano s trgi z drogami (proizvodnja, nedovoljen promet in razpečevanje), ter (i) drugimi hudimi kaznivimi dejanji, vključno s trgovino z ljudmi, tihotapljenjem migrantov, nedovoljeno trgovino s strelnim orožjem in terorizmom; (ii) omogočanjem hudih kaznivih	1.1 1.2	2021–2025	Evropska komisija države članice Europol

¹ Ocena ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala.

² Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti z drogami.

dejanj, med drugim z drogami povezanega nasilja/umorov, korupcije in pranja denarja.			EMCDDA Frontex
Ukrep 3. Dati prednost preiskavam organiziranih kriminalnih združb in mrež, povezanih z drogami, ki pomenijo največje varnostno tveganje v EU, na podlagi postopka za izbiro zelo pomembnih ciljev, ki ga države članice določijo ob podpori Europolu. Take preiskave bi morale vključevati sledenje premoženja in finančne preiskave, da bi privedle do učinkovitega odvzema premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji, povezanimi z drogami. Okrepiti sodelovanje in usklajevanje operativnih dejavnosti v EU in med državami članicami, zadevnimi tretjimi državami in Europolom; okrepiti tudi sodelovanje z Eurojustom pri sodnem pregonu, povezanem s tem.	1.1 1.2	2021–2025	Evropska komisija države članice Europol Frontex Eurojust
Ukrep 4. Zagotoviti, da države članice organom kazenskega pregona omogočajo hiter dostop do finančnih informacij, da lahko ti organi izvedejo učinkovite finančne preiskave organiziranih kriminalnih združb, povezanih z drogami, med drugim: (i) v celoti izkoristijo informacije, ki jih hranijo finančnoobveščevalne enote (FIU), pod pogoji, določenimi z direktivo o uporabi finančnih informacij (Direktiva (EU) 2019/1153), ter (ii) učinkoviteje uporabijo informacije, ki jih zberejo uradi za odvzem premoženjske koristi, da odkrijejo in izsledijo dobičke, povezane z nedovoljenim prometom s prepovedanimi drogami, da se lahko ti dobički nato po možnosti zamrznejo in odvzamejo. Izboljšati usposabljanje preiskovalcev na področju kazenskega pregona in sodnih preiskovalcev ter lokalnih in regionalnih specializiranih oddelkov, pristojnih za odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji.	1.2	2021–2025	Evropska komisija države članice Europol Eurojust CEPOL
Ukrep 5. Okrepiti sodelovanje in vzpostaviti boljše povezave med davčnimi/carinskimi organi in organi kazenskega pregona, da se (i) izboljšajo preiskave, (ii) odkrijejo dejavnosti pranja denarja, ki temelji na trgovini, (iii) onemogočijo kriminalne dejavnosti in (iv) prepreči stekanje dobičkov, ustvarjenih na trgih z drogami, nazaj v širitev kriminalnih dejavnosti ali v zakonito gospodarstvo. Države članice se spodbujajo k pridobivanju lastnega strokovnega znanja in virov s področja alternativnega bančništva in sistemov	1.2	2021–2025	Evropska komisija države članice Europol Frontex

denarnih nakazil, ki jih uporabljajo organizirane kriminalne združbe, povezane z drogami (npr. Hawala).			
Ukrep 6. Opredeliti države z visokim tveganjem, povezanim s proizvodnjo in razpečevanjem prepovedanih drog, in dati prednost sodelovanju s temi državami, da se (i) olajša dostop držav članic do finančnih in drugih informacij ter s tem okrepi sposobnost pristojnih organov, da izvedejo finančne preiskave, (ii) izsledijo in odkrijejo premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji, povezanimi z drogami, ter zagotovi izvrševanje odredb o zasegu in odvzemu, izdanih v EU.	1.2	2021–2025	Evropska komisija države članice Europol Eurojust
Ukrep 7. Preučiti, kako se nadalje lotiti šifriranja in drugih metod, povezanih z novimi tehnologijami, ki jih uporabljajo organizirane kriminalne združbe, dejavne na trgih z drogami, da se izognejo razkritju in prikrijejo svoje komunikacije. Okrepiti izmenjavo informacij, ki omogočajo vložitev tožb in uvedbo kazenskega pregona, v realnem času znotraj držav članic ter med državami članicami, Europolom in Eurojustom.	1.2	2021–2025	Evropska komisija države članice Europol Eurojust EMCDDA
Ukrep 8. Po učinkovitem odvzemu premoženjske koristi preučiti možnosti za varno in zanesljivo ponovno uporabo zaseženih in odvzetih predmetov, da se podprejo ukrepi za zmanjšanje povpraševanja po drogah in ponudbe drog. Evropska komisija bo to vprašanje nadalje preučila v okviru morebitne revizije Direktive o začasnem zavarovanju in odvzemu predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, v Evropski uniji (Direktiva 2014/42/EU).	1.2	2021–2025	Evropska komisija države članice
Ukrep 9. Zagotoviti, da so vzpostavljeni ustrezni programi sodelovanja EU na področju drog po vsem svetu ter se izvajajo s tretjimi državami in regijami. Okrepiti skupno strateško in operativno analizo (i) z vključevanjem ustreznih agencij EU, kot sta EMCDDA in Europol, ter (ii) z zagotavljanjem rednega in pravočasnega sporočanja pomembnih in operativnih informacij med programi sodelovanja in temi agencijami EU.	1.3	2021–2025	Evropska komisija ESZD Europol EMCDDA
Ukrep 10. Izboljšati dialoge EU na področju drog, ki so osredotočeni na posamezne poti nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami, kar vključuje proizvodne, tranzitne in	1.3	2021–2025	Evropska komisija

potrošniške trge. Redni dialogi bi morali potekati z regijo in državami Zahodnega Balkana, državami vzhodnega partnerstva, regijo in državami Srednje Azije, Rusijo, ZDA, Latinsko Ameriko ter karibskimi regijami in državami. Dialoge na področju drog bi bilo treba začeti tudi s Kitajsko, Iranom in Kolumbijo. Pri preučitvi možnosti za nadaljnje dialoge z drugimi državami ali regijami se bodo upoštevale spremembe porekla in poti drog ter razvoj na mednarodni ravni.			ESZD
---	--	--	-------------

Strateška prednostna naloga 2. Izboljšati odkrivanje nedovoljenega prometa na debelo s prepovedanimi drogami in predhodnimi sestavinami za droge na vstopnih in izstopnih točkah EU

Ukrepi	Zadevno prednostno področje	Časovni okvir	Odgovornost
Ukrep 11. Podpreti dejavnosti na pomembnejših vstopnih in izstopnih točkah za nedovoljen promet s prepovedanimi drogami s krepitvijo in spodbujanjem vzpostavitve carinske analize tveganja, preiskovalnih metod in drugih ustreznih politik, pregledov in postopkov za boj proti nedovoljenemu prometu s prepovedanimi drogami. Zagotoviti strukturirano usklajevanje in sodelovanje ter izmenjavo obveščevalnih podatkov o kaznivih dejanjih v realnem času in usklajene preiskave v EU z uporabo storitev ustreznih agencij EU, kot sta Europol in Frontex, za podporo državam članicam. Poleg tega bi bilo treba omogočiti aplikacijo za varno komuniciranje Svetovne carinske organizacije, da bi se na podlagi komunikacije med sistemi izmenjale informacije z aplikacijo SIENA.	2.1	2021–2025	Evropska komisija države članice Frontex Europol
Ukrep 12. Podpreti države članice pri razvoju učinkovitih tehnologij preverjanja, s katerimi je mogoče odkriti prepovedane droge in predhodne sestavine v kontejnerjih, na tovornjakih in ladjah, zlasti v večjih pristaniščih, na večjih letališčih in železniških postajah ter večjih kopenskih mejnih prehodih.	2.1	2021–2025	Evropska komisija države članice Frontex Europol
Ukrep 13. Izboljšati strukturirano usklajevanje in sodelovanje med carinskimi organi ter	2.1	2021	Evropska komisija

Frontexom, Europolom in EMCDDA, pa tudi izmenjavo carinskih informacij, da bodo te interoperabilne in jih bo mogoče kombinirati z informacijami v okviru kazenskega pregona in mejnega nadzora. Povečati število carinskih strokovnjakov pri Europolu in okrepiti sposobnost mejnih uslužbencev Frontexa za odkrivanje nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami na mejah EU.			države članice Frontex Europol EMCDDA
Ukrep 14. Vzpostaviti potrebno povezavo in sodelovanje med ustreznimi organi za civilno letalstvo in pomorstvo, da se zagotovijo učinkovite in uspešne preiskave ter odkrivanje drog na letališčih in v pristaniščih. Okrepiti mednarodno sodelovanje z organi za pomorstvo in civilno letalstvo v ključnih partnerskih državah ob glavnih poteh nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami.	2.1 2.2	2021	Evropska komisija države članice Frontex ESZD
Ukrep 15. Nadaljevati financiranje Pomorskega analitičnega in operacijskega centra za narkotike (MAOC-N) ter mu zagotoviti trajnostni model dolgoročnega upravljanja. Zagotoviti izmenjavo informacij in sodelovanje z ustreznimi agencijami EU.	2.2	2021	Evropska komisija države članice MAOC-N Europol Frontex EMCDDA
Ukrep 16. V okviru Europola vzpostaviti skupno platformo za združevanje obveščevalnih podatkov o drogah, v katero so vključeni predstavniki držav članic in ki ima kontaktne točke z zmogljivostmi za varno izmenjavo informacij v tretjih državah in regijah, ki so vozlišča nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami. Zagotoviti izmenjavo obveščevalnih podatkov v realnem času, analizo in podporo neposredno med operacijami zoper mednarodne organizirane kriminalne združbe, ki se ukvarjajo z nedovoljenim prometom s prepovedanimi drogami in se usmerjajo na EU.	2.2	2021	Evropska komisija države članice Europol Frontex EMCDDA

Ukrep 17. Skleniti sporazume med Evropsko unijo in tretjimi državami, v katerih so vozlišča nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami, da se ustreznim agencijam EU, kot sta Europol in Frontex, omogoči izmenjava informacij in podatkov, vključno z osebnimi in operativnimi podatki.	2.2	2021	Evropska komisija
--	------------	-------------	--------------------------

Strateška prednostna naloga 3. Izboljšati učinkovito spremljanje logističnih in digitalnih kanalov, ki se izkoriščajo za razpečevanje srednje velikih in manjših količin drog, ter povečati zasege prepovedanih snovi, ki se skrivaj prenašajo po teh kanalih, v tesnem sodelovanju z zasebnim sektorjem

Ukrepi	Zadevno prednostno področje	Časovni okvir	Odgovornost
Ukrep 18. Spremljati trgovino z drogami na spletu in v temnem omrežju, in sicer z izvajanjem pripravljalnega ukrepa, ki ga je predlagal Evropski parlament, za spremljanje temnega omrežja 24 ur na dan, sedem dni v tednu, da se zagotovijo celoviti rezultati ³ . Okrepiti zmogljivosti EMCDDA in Europa na tem področju.	3.1	2021	Evropska komisija Europol EMCDDA
Ukrep 19. Analiza operativne izvedljivosti načina, da poštne službe in službe hitre pošte odkrijejo in preprečijo razpečevanje prepovedanih snovi v poštnih pošiljkah ⁴ . Skleniti memorandum o soglasju, katerega cilj je izboljšati sodelovanje med organi kazenskega pregona, carinskimi organi, poštnimi službami in službami hitre pošte ter ponudniki elektronskih plačil.	3.2	2021–2025	Evropska komisija države članice Europol EMCDDA
Ukrep 20. Spodbujati razvoj, uporabo in izmenjavo dobrih praks in opreme med državami	3.2	2021–	Evropska komisija

³ Za več podrobnosti glej postavko 18 02 77 04 – Pripravljalni ukrep – Spremljanje temnega omrežja, usklajeno na ravni EU, za boj proti kriminalnim dejavnostim, določeno na str. 61 Priloge 3 s proračunskimi pripombami o pilotnih projektih in pripravljalnih ukrepih.

⁴ Poštna pošiljka: pošiljka, ki je naslovljena v končni obliki, to je takšni, v kakršni jo izvajalec poštne storitve prenese. Poleg pisemskih pošiljk take pošiljke zajemajo na primer tudi knjige, kataloge, časopise, periodični tisk in poštne pakete, ki vsebujejo blago komercialne vrednosti ali brez take vrednosti.

članicami na področju spremljanja sumljivih poštnih pošilk z uporabo rešitev, kot so psi za odkrivanje in/ali rentgenske naprave. Zlasti bi bilo treba preučiti vlogo novih tehnologij, še posebno umetne inteligence.		2025	države članice
Ukrep 21. Ozaveščati o potrebi, da se ukrepi osredotočijo na kanale nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami, ki jih organi kazenskega pregona trenutno ne spremljajo zadostno, z vzpostavitev ali okrepitvijo spremljanja in preiskovalnih metod v manjših obmorskih in rečnih pristaniščih, na manjših letališčih in železniških postajah. V te dejavnosti vključiti ustrezne agencije EU za podporo državam članicam.	3.3	2021–2025	Evropska komisija države članice Europol EMCDDA

Strateška prednostna naloga 4. Razbiti proizvodnjo in predelavo drog, preprečiti preusmerjanje predhodnih sestavin za droge in nedovoljen promet z njimi za proizvodnjo prepovedanih drog ter izkoreniniti nezakonito gojenje

Ukrepi	Zadevno prednostno področje	Časovni okvir	Odgovornost
Ukrep 22. Spodbuditi operativne dejavnosti organov kazenskega pregona ter njihovo sodelovanje z upravnimi organi in drugimi ustreznimi subjekti, kar zadeva boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje, povezanim s proizvodnjo prepovedanih drog in nedovoljenim prometom s temi drogami. Razviti tehnologije za odkrivanje, izmenjavo informacij in usklajene preiskave z vključitvijo ustreznih agencij EU za podporo državam članicam.	4.1	2021	Evropska komisija države članice Europol EMCDDA
Ukrep 23. Obravnavati glavne izzive, ugotovljene v oceni zakonodaje o predhodnih sestavinah za prepovedane droge, zlasti potrebo po obravnavanju izziva, ki ga pomenijo dizajnerske predhodne sestavine.	4.1	2021	Evropska komisija države članice
Ukrep 24. Odkriti, izslediti in uničiti objekte za proizvodnjo prepovedanih drog v EU, med drugim z usmerjanjem na predhodne sestavine in dizajnerske predhodne sestavine, z izboljšanjem in boljšo uporabo forenzičnih preiskav in obveščevalnih podatkov ter z	4.1	2021–2025	države članice Europol

razvojem in razširitvijo tehnik odkrivanja.			EMCDDA
Ukrep 25. Preučiti možnost uvedbe študije za oceno učinkovitosti Okvirnega sklepa Sveta 2004/757/PNZ z dne 25. oktobra 2004 o opredelitvi minimalnih določb glede elementov kaznivih dejanj in kazni na področju nedovoljenega prometa s prepovedanimi drogami, da bi se spremenili morebitni zastareli vidiki in okrepila potrebna področja.	4.1	2022	Evropska komisija
Ukrep 26. Še naprej podpirati in spremljati rezultate programov alternativnega razvoja in s tem povezanih razvojno usmerjenih ukrepov politike na področju drog v državah, iz katerih izvirajo prepovedane droge, med drugim z izmenjavo dobrih praks in tehničnega strokovnega znanja, medsebojnim učenjem ter sodelovanjem na svetovni ravni in z mednarodnimi organizacijami.	4.2	2021–2025	Evropska komisija države članice ESZD

B) PREPREČEVANJE IN OZAVEŠČANJE

Strateška prednostna naloga 5. Preprečevati uživanje prepovedanih drog, izboljšati preprečevanje kaznivih dejanj in ozaveščati o škodljivih posledicah drog za državljane in skupnosti

Ukrepi	Zadevno prednostno področje	Časovni okvir	Odgovornost
Ukrep 27. Kampanje na ravni EU, namenjene ozaveščanju staršev, učiteljev in lokalnih odločevalcev o tem, kako lahko med mladimi in v drugih ciljnih skupinah preprečijo uživanje prepovedanih drog, tvegano vedenje in udeležbo pri kaznivih dejanjih/dejavnostih, povezanih s trgov prepovedanih drog.	5.1 5.3	2021–2025	Evropska komisija države članice EMCDDA
Ukrep 28. Širša uvedba tečajev usposabljanja v okviru evropskega učnega načrta preprečevanja (EUPC) in po potrebi posodobitev priročnika.	5.1	2022–2025	države članice EMCDDA

Ukrep 29. Razširitev oddelka o modelih preprečevanja ter drugih praktičnih in zanesljivih informacij na področju preprečevanja, ki so na voljo na portalu najboljših praks EMCDDA, ter spodbujanje širšega sprejetja programov preprečevanja skupaj s tem, kar se je izkazalo za učinkovito.	5.1	2022–2025	države članice EMCDDA
Ukrep 30. Uvedba ciljno usmerjenih obvestil za hitro obveščanje o tveganju in obveščevalnih sporočil, ko se na trgu pojavijo nevarne snovi, vključno z novimi psihoaktivnimi snovmi (NPS), ali druge nastajajoče grožnje.	5.1	2021–2025	EMCDDA Europol
Ukrep 31. (i) Spodbujati in podpirati delo in dobre prakse Evropske mreže za preprečevanje kriminala (EUCPN) ter druge ustrezne projekte za zmanjšanje povratništva med mladimi storilci kaznivih dejanj, povezanih s prepovedanimi drogami; (ii) spodbujati celovite strategije za obravnavanje sosesk, v katerih se pojavljajo velike količine prepovedanih drog in veliko število z njimi povezanih kaznivih dejanj, ter (iii) podpreti ukrepe za vzpostavitev bolj zaščitnega okolja za skupnosti, prizadete zaradi uživanja in prodaje prepovedanih drog ali z njimi povezanih kaznivih dejanj.	5.2	2021–2025	Evropska komisija države članice EUCPN

C) OBRAVNAVANJE ŠKODE, POVEZANE S PREPOVEDANIMI DROGAMI

Strateška prednostna naloga 6. Izboljšati dostop do možnosti zdravljenja za obravnavo različnih zdravstvenih in rehabilitacijskih potreb oseb, ki so utrpeli škodo zaradi uživanja prepovedanih snovi

Ukrepi	Zadevno prednostno področje	Časovni okvir	Odgovornost
Ukrep 32. Razviti in izboljšati dostop do učinkovitih storitev zdravljenja zasvojenosti z drogami, zmanjševanja škode in rehabilitacije, vključno s storitvami za posameznike s pridruženimi težavami, da bi se zmanjšali (i) uživanje prepovedanih drog in novih psihoaktivnih snovi (NPS), (ii) problematično uživanje drog, (iii) razširjenost odvisnosti	6.1 6.2 6.3	2021–2025	Evropska komisija države članice EMCDDA

od drog ter z drogami povezano zdravstveno in socialno tveganje in škoda ter hkrati (iv) podprlo zdravljenje problematičnih in odvisnih uživalcev drog ter njihovo (ponovno) vključevanje v družbo.			Evropska agencija za zdravila
Ukrep 33. (i) Podpreti inovacije pri zagotavljanju zdravljenja; (ii) izboljšati in spodbujati uporabo elektronskih in mobilnih možnosti za zagotavljanje zdravja ter novih farmakoterapij, da se poveča dostop do zdravljenja zasvojenosti z drogami za vse ciljne skupine, ter (iii) oceniti učinkovitost takih rešitev z možnostjo nadgraditve tistih ukrepov, ki so se izkazali za najučinkovitejše.	6.1 6.2	2021– 2025	Evropska komisija države članice EMCDDA Evropska agencija za zdravila
Ukrep 34. Opredeliti fiziologijo zasvojenosti z drogami glede na spol. Opredeliti in zmanjšati ovire za zdravljenje in uporabo drugih storitev za ženske, ki uživajo droge, ter izboljšati možnosti zdravljenja, tako da vključujejo pristope, prilagojene glede na spol. Zagotoviti, da se pri takih storitvah upoštevajo potrebe žensk, na primer da vključujejo podporo za varstvo otrok. Uvesti prizadevanja na terenu, da bi dosegli ženske, ki uživajo droge, in jih seznanili z razpoložljivim zdravljenjem, namenjenim ženskam.	6.2	2021– 2025	Evropska komisija države članice EMCDDA
Ukrep 35. Razširiti dokazno podlago pri zagotavljanju zdravljenja, vključno z izboljšanjem razumevanja razsežnosti in trendov pri problematičnem uživanju poživil in marihuane. Izboljšati tudi razumevanje potreb po zdravljenju in tega, kateri so učinkoviti ukrepi pri reševanju težav, povezanih z uživanjem poživil ali marihuane.	6.1 6.2 6.3	2021– 2025	države članice EMCDDA Evropska agencija za zdravila
Ukrep 36. Zagotoviti delovno silo za večdisciplinarno zdravljenje (osebje, zaposleno v specialističnih službah, in osebje, ki se ukvarja z vprašanji drog, v splošnih zdravstvenih službah ali službah za socialno pomoč), ki se redno strokovno usposablja, da se upoštevajo spreminjajoče se potrebe ciljne populacije in nov razvoj v našem razumevanju tega, kaj se šteje za učinkovito oskrbo. (i) Spodbujati izmenjavo dobrih praks v smislu osnovnega in tudi specializiranega strokovnega znanja; (ii) podpreti uvedbo standardov kakovosti pri usposabljanju; (iii) spodbujati partnerstva med izvajalci usposabljanja ter	6.1 6.2 6.3	2021– 2025	države članice EMCDDA

(iv) opredeliti učne načrte, ki zajemajo osnovno in napredno usposobljenost.			
Ukrep 37. Nadaljevati in nadalje razvijati uvedbo minimalnih standardov kakovosti EU, ki jih je Svet sprejel leta 2015 ⁵ , ter z dokazi podprtih smernic v nacionalne politike in programe na področju drog.	6.1 6.2 6.3	2021	Evropska komisija države članice EMCDDA

Strateška prednostna naloga 7. Povečati učinkovitost ukrepov za zmanjšanje tveganja in škode, da se zaščiti zdravje uživalcev drog in javnosti

Ukrepi	Zadevno prednostno področje	Časovni okvir	Odgovornost
Ukrep 38. Razviti, povečati in izboljšati dostop do učinkovitih ukrepov za zmanjšanje škode. Nadalje razširiti izmenjavo dobrih praks na tem področju med državami članicami in s partnerji, kot so tretje države, regije in mednarodne organizacije.	7.1 7.3	2021	Evropska komisija države članice EMCDDA
Ukrep 39. Izboljšati in okrepiti sposobnost opredeljevanja, ocenjevanja in odzivanja na ravni držav članic in EU, med drugim prek sodelovanja z Evropskim centrom za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) in prek sistema zgodnjega opozarjanja EU, na izbruhe epidemij ter večje spremembe vedenjskih vzorcev pri uživanju drog in novih psihoaktivnih snovi (NPS).	7.1	2021	Evropska komisija države članice EMCDDA ECDC
Ukrep 40. Spodbujati in podpirati raziskave in inovacije na področju orodij za odkrivanje drog, da se prepreči vožnja pod vplivom drog.	7.4	2021– 2025	Evropska komisija države članice EMCDDA

⁵ Sklepi Sveta o izvajanju akcijskega načrta EU za boj proti drogam (2013–2016) glede minimalnih kakovostnih standardov pri zmanjševanju povpraševanja po drogah v Evropski uniji 11985/15.

Ukrep 41. Določiti morebitne možnosti politike, kar zadeva vožnjo pod vplivom prepovedanih drog, med drugim z oceno, ali naj se preudarki v zvezi s prepovedanimi drogami vključijo v priporočilo EU o dovoljeni vsebnosti alkohola v krvi za voznike.	7.4	2022	Evropska komisija
Ukrep 42. Povečati razpoložljivost, učinkovito izvajanje, spremljanje in ocenjevanje ukrepov, določenih kot alternativa prisilnim kaznim za storilce, odvisne od drog, kot so (pogojna kazen z možnostjo za) zdravljenje, rehabilitacija in okrevanje ter vključevanje v družbo. Nadgraditi študijo o alternativah prisilnim kaznim za kršitve zakonodaje o drogah in kazniva dejanja, povezana z drogami, ki je bila dokončana leta 2016, na primer z morebitnim priporočilom Komisije o tej temi. Vključiti to razsežnost v politični dialog in sodelovanje s partnerskimi državami.	7.5	2021–2025	Evropska komisija države članice EMCDDA
Ukrep 43. Uvesti in izboljšati ukrepe za zmanjšanje prevelikih odmerkov s smrtnim izidom in brez njega, vključno s povečanjem razpoložljivosti, uporabe in dostopnosti opioidnih antagonistov (nalokson) na ravni skupnosti ter z drugimi ukrepi za zmanjšanje škode in ukrepi politike, ter podpreti oceno učinkovitih pristopov in izmenjavo dobrih praks na tem področju.	7.2 7.6	2021	države članice EMCDDA
Ukrep 44. Okrepiti prizadevanja za izmenjavo forenzičnih in toksikoloških podatkov: (i) izboljšati analitične metode ter preskušati in spodbujati nove tehnike; (ii) izmenjevati dobre prakse in razvijati skupna usposabljanja; (iii) povečati sodelovanje s Skupnim raziskovalnim središčem Komisije in EMCDDA ter v okviru obstoječih mrež, na primer delovne skupine evropske mreže inštitutov za sodno medicino in evropske mreže carinskih laboratorijev. Razviti in priporočiti v izvajanje sklop evropskih smernic za forenzično toksikologijo v zvezi s preiskavami smrti, povezanih z uživanjem drog.	7.6	2021	Evropska komisija države članice EMCDDA

Strateška prednostna naloga 8. Razviti usklajen in celostni pristop k uživanju drog v zaporih (zmanjšati povpraševanje in omejiti ponudbo)

Ukrepi	Zadevno prednostno področje	Časovni okvir	Odgovornost

Ukrep 45. Državam članicam zagotoviti smernice za lažji razvoj usklajenega in celostnega odziva politike na uživanje drog v zaporih.	8.1 8.2	2024	Evropska komisija EMCDDA
Ukrep 46. Izvajati usposabljanja za zaporniško osebje, namenjena boljšemu odkrivanju vnosov drog v zapore, ozaveščanju o tem vprašanju in uvedbi na dokazih utemeljenega z zdravjem povezanega odzivanja na droge v zaporih.	8.2	2023	države članice CEPOL EMCDDA Eurojust

Upravljanje, izvajanje in spremljanje agende EU za boj proti drogam

Ukrepi	Časovni okvir	Odgovornost
Ukrep 47. Izboljšati spremljanje, zbiranje podatkov, raziskave, analize in poročanje ter zagotoviti celovite analize, ki so pomembne za stanje na področju drog v EU in trge z drogami, vključno z novimi izzivi glede na razvoj mednarodne politike na področju dovoljene in prepovedane uporabe marihuane. (i) Okrepiti EMCDDA in njeno analitično zmogljivost, tudi v smislu novih in inovativnih tehnologij in metod. (ii) Spodbujati na dokazih utemeljeno ocenjevanje politik in ukrepov na nacionalni ravni, ravni EU ter mednarodni ravni. (iii) Zagotoviti ustrezno podporo mreži nacionalnih kontaktnih točk Reitox EMCDDA tako na področju javnega zdravja kot na področju varnosti, vključno s sistemom zgodnjega opozarjanja.	V teku	Evropska komisija EMCDDA Europol
Ukrep 48. Okrepiti odzive in izboljšati pripravljenost na morebitne prihodnje izzive, in sicer z opredelitvijo spoznanj, pridobljenih med pandemijo COVID-19, ter spremljanjem kratkoročnih, srednjeročnih in dolgoročnih posledic te pandemije za zagotavljanje storitev, trge z drogami, vzorce uživanja in s tem povezano škodo.	2021	Evropska komisija države članice EMCDDA

Ukrep 49. Spodbujati in krepiti dialog s civilno družbo in njeno vključevanje v izvajanje, ocenjevanje in zagotavljanje prispevka k razvoju politik na področju drog na ravni držav članic, EU in mednarodni ravni.	V teku	Evropska komisija države članice Forum civilne družbe o drogah
Ukrep 50. Prispevati k oblikovanju mednarodne agende o politiki na področju drog v skladu s pristopom in cilji agende EU za boj proti drogam, med drugim s pospešitvijo izvajanja skupnih večstranskih zavez, kot je sklepni dokument posebnega zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov o svetovni problematiki drog iz leta 2016, in v okviru vmesnega pregleda ministrske deklaracije Komisije Združenih narodov za droge leta 2024.	V teku	Evropska komisija ESZD
Ukrep 51. Zagotoviti, da sta varstvo in spodbujanje človekovih pravic v celoti vključena v odnose EU s tretjimi državami, regijami in mednarodnimi organizacijami ter v zunanjo pomoč, ki jim jo zagotavlja. EU zlasti odločno in jasno nasprotuje smrtni kazni v vseh okoliščinah, tudi za kazniva dejanja, povezana z drogami.	V teku	Evropska komisija ESZD
Ukrep 52. Pregledati pooblastila EMCDDA na podlagi ocene, zaključene leta 2019 ⁶ .	2021	Evropska komisija
Ukrep 53. Začeti izvajati oceno agende in akcijskega načrta EU za boj proti drogam.	2024	Evropska komisija

⁶ Za več informacij glej Droge in zasvojenost z drogami – razširitev pooblastil Evropskega centra za spremljanje: <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12432-Revision-of-the-mandate-of-the-European-Monitoring-Centre-for-Drugs-and-Drug-Addiction>.

Priloga 2

Kazalniki uspešnosti

Kazalnik uspešnosti 1. Organizirani kriminal in nasilje tolpa, povezana z drogami (Europol, podatki/kazalnik EMCDDA o umorih, povezanih z drogami, ter študije o nasilju in ustrahovanju s strani tolpe ter vpletenosti organiziranega kriminala).

Kazalnik uspešnosti 2. Nastajajoče grožnje na podlagi podatkov iz promptnih in v prihodnost usmerjenih virov (kjer so na voljo), med drugim o količinah zaužitih drog v skupnosti/mestih na podlagi analize odpadne vode v mestih, ki so trenutno vključena v ta projekt (sestavljeni evropski kazalnik EMCDDA, ki temelji na poročanju in barometru EMCDDA; skupina SCORE in EMCDDA; podatki oddelkov za nujno pomoč in ciljno usmerjene študije).

Kazalnik uspešnosti 3. Trendi glede odvzema premoženjske koristi in števila opravljenih finančnih preiskav, uvedenih na podlagi kaznivih dejanj, povezanih z drogami (Europol, EMCDDA in izbrani viri).

Kazalnik uspešnosti 4. Trendi glede števila in količin zaseženih prepovedanih drog, novih psihoaktivnih snovi (NPS) in predhodnih kemijskih sestavin – kazalnik bi moral jasno razlikovati med majhnimi in velikimi zasegi (podatki EMCDDA in Europa o zasegih drog po snoveh: marihuana, heroin, kokain, crack, amfetamini, metamfetamini, MDMA in nove psihoaktivne snovi; podatki Evropske komisije, EMCDDA in Europa o predhodnih sestavinah).

Kazalnik uspešnosti 5. Sistem zgodnjega opozarjanja na nove psihoaktivne snovi (EMCDDA/Europol) in ocena tveganja novih psihoaktivnih snovi (EMCDDA).

Kazalnik uspešnosti 6. Dojemanje varnosti in zaščite v zvezi s kaznivimi dejanji in nasiljem, povezanimi z drogami, in v smislu drog glede na delež državljanov ter dojemanje razpoložljivosti in dostopnosti – tudi na spletu – prepovedanih drog in novih psihoaktivnih snovi (NPS) v Evropi (po starosti in spolu) (dve študiji Eurobarometra v začetku leta 2021 in leta 2025).

Kazalnik uspešnosti 7. Delež prebivalstva, ki trenutno uživa droge (v zadnjem mesecu), ki je droge zaužil nedavno (v preteklem letu) in ki je kadar koli v življenju zaužil droge (uživanje v življenju), po vrsti droge in starostni skupini (splošna raziskava prebivalstva (EMCDDA)).

Kazalnik uspešnosti 8. Trendi glede starosti ob prvem uživanju prepovedanih drog na podlagi podatkov šolske raziskave ob upoštevanju evropske raziskave o alkoholu in drogah med šolsko mladino (ESPAD), raziskave z zdravjem povezanega vedenja v šolskem obdobju (HBSC) ali drugih ustreznih študij in, kjer je primerno, raziskave o uporabi drog med splošno populacijo (ključni epidemiološki kazalnik EMCDDA).

Kazalnik uspešnosti 9. Trendi glede pridruženih težav in umrljivosti zaradi uživanja drog. Zbirni podatki na podlagi poročil in barometra EMCDDA glede posledic uživanja drog za zdravje. Zajema analizo razpoložljivih podatkov iz uveljavljenih in nastajajočih virov o: trendih z drogami povezanih smrti, nalezljivih boleznih in težavah z zdravjem,

povezanih z vedenjem, ki vključuje uživanje drog z vbrizgavanjem in drugo tvegano uporabo drog ali s tem povezana vedenja (EMCDDA).

Kazalnik uspešnosti 10. Ukrepi razpoložljivosti zdravljenja in storitev za zmanjšanje škode. Razpoložljivost in obseg nadomestnega zdravljenja z opiodi, razpoložljivost programov zamenjave injekcijskih igel in brizg ter obseg testiranja na okužbo z virusom hepatitisa C in zdravljenja za uživalce, ki si droge vbrizgavajo (EMCDDA).

Kazalnik uspešnosti 11. Države članice s celovito in uravnoteženo politiko na področju drog v zaporih – na podlagi števila držav članic z uravnoteženo strategijo na področju drog za zapore (poročila držav članic).

Kazalnik uspešnosti 12. Prispevek k ustreznim ciljem agende za trajnostni razvoj do leta 2030 (letno poročilo Eurostata o spremljanju napredka pri uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja v okviru EU).